KLOKAN
Zpřetrhané pouto
Meredith Appleyard

edice

Copyright © 2020 by Meredith Appleyard
Translation © Soňa Tobiášová, 2021
Copyright © ALPRESS, s. r. o.

Všechna práva vyhrazena.
Žádnou část knihy není dovoleno užít
nebo jakýmkoli způsobem reprodukovat bez písemného
souhlasu držitele práv, s výjimkou krátkých citací
nebo odkazů, které tvoří součást kritického hodnocení.

Z anglického originálu WHEN GRACE WENT AWAY
vydaného v roce 2020 nakladatelstvím
HQ Fiction an imprint of Harlequin Enterprises
(Australia) Pty Limited
přeložila Soňa Tobiášová
Redakční úprava Anetta Nová
Grafická úprava obálky Tomáš Řízek
Vydalo nakladatelství Alpress, s. r. o., Frýdek-Místek,
v edici Klokan, 2021
shop@alpress.cz
Vydání první

ISBN 978-80-7633-511-0

Místo ženy je tam, kde má kontrolu.
Anonym

1

Grace

„Díky," řekla Grace, když k ní barman přisunul skleničku červeného. Při čekání na bratra si dá drink a trochu se uvolní. To je přece dobrý nápad.

O šest skleniček později – Tim se pořád neukázal – jí ten nápad už tak dobrý nepřipadal. Chvíli na sebe zírala do zrcadla na toaletách a setřela si pár slz. Vlastně netušila, jestli má brečet nebo se smát. Těsně po čtyřicítce se poprvé vyzvracela z podoby, a zničila si oblíbenou hedvábnou blůzu.

Umyla si ruce a šplíchla na tvář trochu studené vody. Skvrnu na halence se pokusila vyčistit vlhkým papírovým ručníkem. Když na sebe opět pohlédla v zrcadle, zasténala. I sebedražší řasenka vždycky začne pouštět, pokud se k ní dostane voda.

Grace zavřela oči a opřela se o okraj umyvadla, protože se o ni opět pokoušela nevolnost. Pak je prudce otevřela, když za sebou náhle zaslechla: „Všechno v pořádku, zlato?"

Za jejími zády stála štíhlá, vyžilá žena neurčitého věku s rudými, nahoru vyčesanými vlasy nad hranatou tváří.

Když se na sebe zadívaly v zrcadle, dalo se těžko říct, která z nich má zarudlejší oči.

„Jsem v pohodě, dík," odpověděla Grace nakřáplým hlasem.

Žena ji v zrcadle zkoumala o pár vteřin déle. „Když to říkáš, zlato." Potom zmizela v kabince a ozvalo se klapnutí záchodového prkénka.

„Zatracené detektory," ozval se její hlas, „člověk si už na hajzlíku ani nezakouří."

Grace zvedla hlavu ke stropu, ale neměla to dělat, protože se jí ihned zatočila hlava. Opět se tedy opřela o umyvadlo a vypláchla si pusu, aby přemohla potřebu zvracet.

Ozvalo se spláchnutí a skřípot otvíraných dveří kabinky.

„Možná bys to měla zabalit a jít se pořádně vyspat. Stejně za to nejspíš nestál."

„Cože?" Grace v zrcadle přimhouřila oči a pokusila se prsty pročísnout husté tmavé vlasy po ramena.

Žena otočila kohoutkem u vedlejšího umyvadla a začala si mydlit ruce. „Chlapi… Důvod, proč pijeme, ne?"

„Ne, nejde o chlapy nebo chlapa, jenom o bráchu. A normálně nepiju."

Žena si se smíchem utřela ruce a pak ji plácla po rameni. „Tak si to namlouvej dál, když chceš," dodala, vyhodila mokrý papír a odešla.

„V mém životě žádný *takový* chlap není," zamumlala Grace a začala v kabelce šátrat po telefonu. Zavolá Timovi, zjistí, kde vězí, a požádá ho, aby ji dopravil domů.

Jenže to by znamenalo nechat auto přes noc na hotelovém parkovišti, což se zdálo dost riskantní.

Vodu. Ještě tam hodinku posedí, bude pít vodu a pak třeba zas bude schopná řídit. Nebo se z toho v autě vyspí a teprve potom se vrátí na farmu. Ale když si představila, jak by otec zareagoval, kdyby ji přistihl, že se nad ránem plíží domů a je cítit alkoholem, rychle ten nápad zavrhla.

Pokud si někam vyrazila doma v Adelaide, vždycky si zamluvila odvoz Uberem. Možná že i v téhle ospalé díře už mají taxíky. Zeptá se barmana.

Narovnala se v ramenou, aby využila všech svých stoosmašedesáti centimetrů včetně podpatků, přitiskla si kabelku k boku a cestou k baru opatrně kladla nohu před nohu. Už tam skoro byla, když jí na rameno dopadla pevná ruka.

„Tak počkat, děvče," ozval se hrubý hlas a Grace ztuhla.

Smetla ruku z ramene a otočila se.

„Kdo si myslíte, že jste…" Slova jí zamrzla na rtech.

Stála tam vysoká ženská v policejní uniformě, stavěná jako hráč rugby. Její platinový ježek ostře kontrastoval s výrazným

černým obočím nad světle šedýma očima. Grace včas potlačila zahihňání, místo toho se zakuckala.

„Počítám, že to černé BMW SUV venku je vaše."

„Jak jste to uhodla?"

Policistka se pomalu rozhlédla po osazenstvu baru a zase stočila oči zpátky ke Grace. „Vím, v čem většina lidí tady jezdí."

„No jasně."

„Doufám, že jste se nechystala řídit. V Miners Ridge jízdu v opilosti nepardonujeme."

Grace zavrtěla hlavou, ale hned toho litovala, protože si tím rozdvojila vidění. Potřebovala sklenici vody, pár aspirinů a dlouhý spánek.

„Je tu někdo, kdo by vás odvezl?"

„Hm…" Grace přejela očima asi tucet kunčoftů usazených kolem barového pultu, ale nikoho z nich nepoznávala. Proč by taky měla po těch letech? A kde *krucinál* vězel brácha?

Barman je pozoroval, přitom pečlivě čistil pivní sklenici. Roztomilý, ale o polovinu mladší kluk, pomyslela si. Neustále jí doléval víno, smál se a flirtoval, což jí předtím lichotilo, teď se však cítila hloupě.

Otočila se tedy zády k baru a snažila se dívat jinam než přímo na policistku.

„Víte, chtěla jsem si dát trochu vody a počkat, až zase budu moct řídit."

Žena v uniformě nesouhlasně zamlaskala. „Ani vám nemusím dát dýchnout a je mi jasné, že tady bude dávno zavřeno, než zas budete schopná řídit."

„Já Grace domů hodím," ozval se hluboký hlas odněkud zleva a policistka tam přesunula pozornost.

„To je od tebe zatraceně šlechetné, Aarone. Letos tě snad taky zlanařili do Venkovské hlídky?"

„Ani náhodou. Mám odslouženo. Jednou to bohatě stačilo."

Grace se na zachránce zadívala. Aaron. Měla sice upito, ale někoho takového by si jistě pamatovala.

Byl o něco málo vyšší než policistka, zato mohutnější a svalnatý, seprané džíny mu obepínaly silná stehna jako druhá kůže. Střapaté vlasy si odhrnul z opáleného čela a docela klidně spočinul na Grace pronikavě modrýma očima.

Grace se zachmuřila. Policistka jí věnovala už jen letmý pohled a plácla Aarona po rameni. „Díky, kámo. No, já už mám být jinde. Nejspíš mi tam stydne večeře. Tak zatím."

Když odešla, Grace na muže pohlédla. „My se snad známe?"

„Ty mě asi ne, ale já vím, kdo je a kde bydlí Grace Fairleyová. Tak jdem."

Rychle prokličkoval mezi stolky a vyšel přes chodbu na parkoviště. Grace musela popoběhnout, aby mu stačila. Hlava se jí přitom zatočila ještě víc.

„Proč bych měla lízt do auta s někým, koho neznám?"

„Slyšelas poldu, ne? Jestli tě nachytá za volantem toho lesklýho bouráku, budeš dejchat do pytlíku." Zastavil se u staršího modelu LandCruiseru a přes střechu se na Grace zadíval. „Ve své pozici asi nestojíš o to, aby ti sebrali řidičák."

Grace se zakabonila. „V mojí pozici?"

„Super auto, drahý šaty…"

„Nerada podotýkám, že z vás mluví předsudky."

„Nastup."

„Ne," odsekla a zatínala pěsti u boků. „Nepolezu do cizího auta, dokud se nedozvím, kdo ho řídí a odkud mě zná."

„Znám tvoji rodinu. Chodil jsem s Timem na střední," odpověděl, když otevíral auto. „Jsi dost podobná sestře Faith. Taky jsem byl na oslavě Lukeových jednadvacetin a o deset dní později na jeho pohřbu."

Grace se přestala durdit. Opravdu byla dost podobná mladší sestře – měla stejně tmavé vlasy a oříškově hnědé oči jako ona. Faith byla jen vyšší, sportovní typ. A Luke…

„Tak dobře," zamumlala, a než nasedla, smetla ze sedadla pár krabiček od ledové kávy.

„Vezmi si pás," nařídil Aaron.

„No vždyť jo."

Chvíli s ním zápasila, a když se ozvalo cvaknutí, Aaron nastartoval.

Prvních pár kilometrů jeli mlčky. Za městem odbočili z hlavní, a když se blížili k bráně farmy, Aaron promluvil.

„Jsi z nich nejstarší, že?“

„Jo.“

„Tim se myslím zmínil, že byl na oslavě tvých čtyřicátin,“ pokračoval a nespouštěl oči ze silnice, „v nějaké nóbl restauraci ve městě.“

„To je celý Tim.“

„Na čtyřicítku vypadáš fakt dobře.“

„Hm, diplomat,“ řekla Grace. „A jak přesně má ženská ve čtyřiceti vypadat?“

„Jako Carol Claremontová?“ Chraplavě se zasmál. „Ne, jen žertuju. Každý ví, že té je přes šedesát, i když tvrdí, že sotva pade.“

„No, mně teda už bylo čtyřicet, nemám ponětí, kdo je Carol Claremontová a ani mě to neza…“ Vtom si přitiskla ruku na ústa. „Zastav!“

Aaron dupl na brzdy, až se auto otřáslo. Grace rozrazila dveře, vyskočila ven a v předklonu vyzvrátila obsah žaludku. Nebo spíš celý žaludek, protože jiný obsah v něm nezbyl.

„A teď mě zabijte,“ zasténala, jednou rukou si odhrnula vlasy a druhou se zachytila otevřených dveří.

Pak ucítila rýpnutí do ramene. „Tu máš.“ Aaron jí podával láhev s vodou. „Vypláchni si pusu a zbytek vypij.“

„Dík.“ Grace udělala, co řekl, a vyplivla trochu vody na silnici. Motor auta hučel a světla prořezávala tmu.

„Jak je?“

„Uvidím zítra.“ Nasedla, opřela si hlavu a zavřela oči. Trapně se taky může cítit později.

„Asi nejsi zvyklá pít…“

Grace opatrně zakroutila hlavou a zbytek cesty urazili mlčky.

Dům na farmě se topil ve tmě, ani na verandě se nesvítilo. Přitom bylo sotva osm a změna na zimní čas už proběhla.

Kde všichni jsou? A proč ji brácha tak vypekl? Byl to přece jeho nápad, že se sejdou na drink, až půjde z návštěvy u Faith v jejím městském domku.

Grace zneklidněla a natáhla se po klice dřív, než zastavili. „Tak děkuju za svezení, Aarone, a za všechno ostatní, co jsi vůbec nemusel dělat."

„Dej mi klíčky od auta," prohodil.

„Cože?"

„Klíčky. Bydlím kousek od hotelu. Můžu ti auto zaparkovat u sebe. Což je jistě lepší, než kdyby zůstalo přes noc na parkovišti."

„To bys udělal?"

„No jo, když mi dáš klíče."

Grace sáhla do kabelky, ale ještě zaváhala.

„Slibuju, že ho neukradnu," dodal Aaron a natáhl ruku.

Upustila mu tedy klíčky do dlaně. „Tak dobře. Vyzvednu si ho zítra kolem poledne."

Řekl jí adresu, a jak se k němu dostane. „Ale v poledne nejsem doma," pokračoval a Grace pocítila zklamání. „Nechám klíče vzadu pod rohožkou."

„Tak fajn. Díky."

„A mimochodem, Carol Claremontovou bys měla znát, protože to je ta ženská, co tě přistihla, jak zvracíš na záchodě, a taky Louiseina matka."

Grace se po krátké pauze ozvala: „Tak to bych nejspíš měla vědět, kdo je Louise?"

Aaron neodpovídal a Grace v šeru těžko odhadla jeho výraz. „Takže?" zkusila to znovu. „Kdo je Louise? Když ji i její mámu mám znát."

„Louise byla Lukeova kamarádka."

„Ach tak. Jenže já o bráchových kamarádech, ani o tom, co tady prováděli, nevím naprosto nic, protože už celou věčnost žiju v Adelaide."

„Byla taky na jeho narozeninách i na pohřbu, tak jsem myslel…" Aaron se odmlčel.

„Na té oslavě jsme s mámou a Faith obsluhovaly hosty. Byla jich tam snad stovka a já jsem vůbec nevylezla z kuchyně na radnici, snad nejvýš vynést odpadky. A na pohřbu se sice sešly jenom desítky lidí, ale popravdě – celý ten den mám jako v mlze."

I po jedenácti letech. Grace hlasitě škytla, a tím aspoň zakryla, že se jí zadrhl hlas.

„Běž si lehnout, než usneš, vypij hodně vody, a nějakej ten prášek taky neuškodí," prohodil Aaron, když se mlčení protahovalo.

„Asi z tebe mluví zkušenost," usoudila Grace, zabouchla dveře a chabě mu zamávala. Pak se dívala, jak zadní světla auta mizí ve tmě.

Luke.

Všechno skončilo a začalo ten den, kdy zemřel její mladší bratr.

Teprve když v dálce dozněl zvuk motoru, uvědomila si Grace tlumené rány odněkud z dvě stovky metrů vzdálené kůlny. Otočila se a spatřila pruh světla vycházející z otevřených dveří. Zaštěkali psi. Nebe bylo poseté hvězdami.

Grace se vydala směrem ke kůlně, ale pak změnila názor a radši se vrátila ke kamennému domu.

Pod přístřeškem na zadním dvorku uviděla Timovu dodávku. Kapota byla studená, takže v poslední době nikam nejel.

V kuchyni osvětlené ostrou zářivkou našla v krvavé loužičce rozmrazené plátky jehněčího. To znamená, že chlapi nejedli.

Zakryla misku víčkem, protože se jí zvedl žaludek. Čekali, že uvaří ona. To byl snad nepsaný zákon: pokud se v domě vyskytovala ženská, třeba jenom na návštěvě, chlapi se přestali starat o vaření. Neprali, nepověsili mokrý ručník na šňůru a neuklízeli po sobě.

Grace už měla poměrně jasnou představu, proč od nich matka odešla, nebo proč s Timem dlouho nevydržela žádná holka. Hodila do sebe dva aspiriny, vypila pár sklenic vody,

vzala si zástěru a pustila se do vaření. Maso položila na gril, oškrábala kupu brambor a pár mrkví a našla mražený hrášek.

Kuchyni brzy naplnila příjemná vůně. Grace se začaly sbíhat sliny, a tak prostřela stůl, napustila vodu do konvice, našla čaj, mléko, cukr a hrnky.

Pak se znovu napila vody, vyčistila si zuby, převlékla se do trička a použila deodorant. Zničenou halenku srolovala a strčila ji do kapsy v kufru. Tou se bude zabývat až doma v Adelaide.

Když zaslechla hlasy a bouchnutí dveří, zapnula konvici.

„Tak přece tady jsi," prohodil otec, když vešel a odhodil klobouk na židli plnou starých novin. „Nevšiml jsem si auta."

Hned za otcem se objevil bratr. Grace mu krátce pohlédla do očí. „Nějak nestartovalo," prohodila, „nechala jsem ho ve městě." Což byla lež jen zčásti.

Doug Fairley se zatvářil skepticky a Tim se ušklíbl.

„Dneska jdete pozdě," pokračovala zvesela, vzala talíře s jídlem z ohřívacího tácu a postavila je na stůl.

„Rozbil se traktor," odpověděl Tim a Grace další vysvětlení nepotřebovala. Cokoli rozbitého znamenalo, že se pracuje, dokud se to nespraví. Žádný div, že se neukázal v baru místního hotelu.

Tim si vytáhl z lednice dvoulitrovou láhev coly a Grace mu podala sklenici. Věděla, že by radši pivo, jenže alkohol byl u nich doma zakázaný kromě zvláštních příležitostí, k nimž docházelo zřídka.

„Chleba," ozval se otec, když se posadil. Grace běžela do spíže a v duchu si nadávala, že na to nepomyslela sama, a pak i za to, jak pro chleba spěchala.

Během jídla spolu nemluvili.

Grace postrkovala jídlo po talíři a škubla sebou, když na ni otec promluvil: „Copak, beran ti nevoní?"

Ihned se začervenala. „Ale jo, jenom nemám zrovna hlad a poslední dobou mě zlobí žaludek."

„Já to klidně sním, jestli už nebudeš," řekl Tim, a tak mu zbytek masa přesunula na talíř; hned ho utopil v kečupu.

Potom Grace připravila čaj a jako dezert i pár kompotovaných broskví se zmrzlinou. Očekávalo se, že muže obslouží a taky po nich uklidí.

Musela potlačit známou sebelítost a v duchu se utěšovat, že za týden z Miners Ridge opět odjede. Přijela přece dobrovolně a po odjezdu ji tu zas dlouho nikdo neuvidí.

2

„A kde máš doopravdy auto?“ zeptal se Tim následující ráno, jakmile za otcem bouchly zadní dveře.

Dojídali snídani. Grace byla ještě v županu, Tim už čistě oholený; světlé, ještě vlhké vlasy si sčesal dozadu k límci pracovní košile. Nedalo se přehlédnout, že se jeden druhému podobají.

„Nepřišel jsi, tak jsem si dala pár skleniček, jenže potom se objevila taková řeznice v policejní uniformě a řekla, že nesmím řídit.“

„Sonya? To je jí podobné. Promiň, nestihl jsem to, traktor a táta…“ Tim se odmlčel, nebylo třeba nic dodávat. „Domů tě hodila Faith?“

„Ne, jeden tvůj kamarád jménem Aaron.“

„Vypadal trochu jako surfař?“

„To bude on,“ odpověděla Grace a nalila si další čaj. „Zachoval se fakt slušně.“

„No jo, slušňák, to na Aarona Hallidaye sedí. Chodili jsme spolu do školy, on pak zmizel někam na univerzitu a roky jsem ho neviděl. Ale když jsme se zas potkali, jako bychom se viděli včera. Jen jsem nepochopil, proč by se někdo chtěl vracet zrovna sem.“

„A jak věděl, kdo jsem?“

„Asi jsem mu to řekl.“

„Věděl, že jsem starší než ty, a dělal narážky, že jsem snob…“

Tim přestal žvýkat a upřel na Grace pohled. „Jsi starší. A občas jsi pěkně namyšlená kvůli těm svým školám a sestřihu za sto dolarů. To mě vždycky rozčílí, a Faith taky.“

„Faith má snad taky vzdělání a ty jsi vyučený.“

Ztichlou kuchyní zazněl drsný smích. „Já jsem opravář dieselů a ona zdravotní sestra v místní nemocnici, Grace, ne korporátní zaměstnanec v drahém kostýmu a se šesticiferným platem.“ Odfrkl si, zavrtěl hlavou a dál do sebe házel vejce se slaninou.

Grace vylila nedopitý čaj do dřezu a zbytek toustu hodila do koše pro kuřata, protože ji přešla chuť k jídlu. Pak se otočila a ukázala na bratra prstem.

„Víš co, Time? Měl by ses rychle zbavit té věčné ublíženosti, jinak z tebe bude stejný mrzout jako táta.“

Bratr se zamračil. „A víš ty co? Táta je vždycky o něco protivnější, když se tady zjevíš po tak dlouhé době a tváříš se jakoby nic.“

„To není fér, Time, a ty to víš! Hodně jsem dřela, abych byla, kde jsem. Ty, Faith a Luke jste taky měli možnost si vybrat. Mě sbalili a poslali do internátu v době, kdy jsem o sobě nemohla sama rozhodovat. A co odešla máma, necítím se tady dvakrát vítaná, když už se rozhodnu přijet. Spíš jako neplacená služka.“

Tim stiskl rty, opřel se v židli a založil si ruce na prsou. Na snídani zapomněl. Mluvit o odchodu matky nebo o Lukeovi bylo na farmě tabu.

Grace napodobila jeho gesto a stále se mu dívala do očí. „Je to jedenáct let, co Luke zemřel, a osm, co máma odešla, otec se mnou přesto pořád skoro nemluví. Nikdy mi neodpustil, že jsem se jí tehdy zastala… Ale nic se neboj,“ pokračovala a snažila se potlačit trpký tón. „Za týden vypadnu a pak mě nebudeš muset snášet tak často. Banka mi nabídla místo v londýnské pobočce a já na to kývla. Koncem měsíce se stěhuju.“

Tim pootevřel pusu. „Do Londýna? Jen tak? A co tvůj dům a kdo se bude starat o mámu?“

Grace si odfrkla. „Dům pronajmu, a mámě už je docela dobře. Zapomínáš, že je to rok a půl, co ji začali léčit. Má za sebou operaci i chemoterapii. Je trochu pozdě starat se až teď, ne?“

„Mně to přece není jedno. Myslíš, že jsem se netrápil, když odešla? Nebo když jí našli rakovinu?“

„Ani jsi za ní nezašel, když byla nemocná.“

„Ale volal jsem. A byla za ní Faith s děckama.“

„Jen jednou. Zavolal jsi akorát jednou. A Faith přivedla děti jenom proto, že jsem ji o to poprosila. Zdržela se sotva půl hodiny a nejspíš by ani nepřijela, kdyby s Amelií nemusela k doktorovi a neměla to při cestě.“

Tim se zadíval stranou a povystrčil ret jako vždy, když byl zahnaný do kouta. „Víš dobře, jak je to s tátou. A máma sem na návštěvy taky nejezdí.“

„Už ani nemá auto, Time. A kde by jako přespala? Faith jí to nikdy nenabídla a už vidím, jak jí otec nabízí hostinský pokoj.“

„Jistě bys jí mohla párkrát ročně zaplatit motel ve městě a koupit jí lístek na autobus. Aspoň to bys pro ni – a pro nás všechny mohla udělat.“

Grace posbírala špinavé talíře a odnesla je do dřezu, přestože měla chuť tam s nimi třísknout. Tim neměl ponětí, kolik už toho pro matku i babičku, která teď bydlela v domově seniorů, musela udělat. Bohužel věděla, že vysvětlování by nic nezměnilo.

Zašpuntovala dřez, pustila horkou vodu a přidala do ní trochu saponátu. „Hodíš mě teda do města, až pojedeš pro ty náhradní díly na traktor? Nebo musím volat Faith, jestli to pro mě udělá?“

Tim okázale zakoulel očima a opět se pustil do snídaně.

* * *

Po obědě ji odvezl k Aaronovu domu, ale celé dopoledne s ní nepromluvil, až na sdělení, v kolik vyrazí. Grace přemýšlela, jestli si bratr uvědomuje, jak moc se začíná podobat otci.

Aaronův dům ve stylu art deco ji překvapil. V ulici, kterou tvořily mnohem skrovnější budovy, jasně bílá stavba s dokonale upravenou předzahrádkou vynikala, na malém městě jako Miners Ridge se vlastně ani nedala očekávat.

Grace měla chuť přitisknout tvář k oknu, aby se podívala, jak to vypadá uvnitř.

Auto našla na plácku vedle domu a klíčky pod rohožkou, přesně jak Aaron řekl.

„Ó," vydechla, když za domem zahlédla dětskou houpačku a další hračky. Proč ji hned nenapadlo, že tak atraktivní slušňák jako Aaron musí být dávno zadaný nebo rovnou otec od rodiny?

V rychlosti napsala krátký děkovný vzkaz a hodila ho do schránky.

Pak si uvědomila, že neví, co s časem. Vrátit se na farmu znamenalo domácí práce, do nichž se jí nechtělo. Faith měla ten den v nemocnici ranní a její děti byly ve škole – poslední den před pololetními prázdninami.

Ben, Faithin manžel, pracoval u letecké záchranky v Cooper Basin, a Grace by na prstech jedné ruky spočítala, kolikrát se s ním při svých návštěvách vlastně setkala. Měla dojem, že sestra většinou žije jako svobodná matka.

Na hlavní ulici našla dvě otevřené kavárny. Vybrala si tu se stolky na chodníku. Polední shon už pominul, a tak se rozhodla jen posedět u kávy a sledovat lidi, což se jí málokdy poštěstilo.

Miners Ridge opustila před třiceti lety, jako dvanáctiletá, protože rodiče ji tenkrát zapsali do internátní školy.

Od té doby městečko postupně přestalo být jejím domovem a jezdila na farmu jenom na návštěvy, aby aspoň nějak udržovala už tak napjatý vztah s otcem a zbylými dvěma sourozenci.

Podle toho, jak chladně ji včera sestra přijala a jak rozmrzele se do ní bratr ráno pustil, nejspíš plýtvala časem a silami.

Pak tu ovšem byl ještě otec. Nikdy se bohužel nechoval jako soucitný, starostlivý rodič, jenže k jeho odtažitosti přibylo i jakési zalíbení v tom ji při každé příležitosti shazovat. Grace se mnohokrát ptala sama sebe, proč se ještě snaží. A vždycky si odpověděla, že kvůli matce.

Opřela si lokty o stolek, vzala bradu do dlaní a sledovala proud dodávek, sedanů i nablýskaných čtyřkolek s drahými karavany projíždějící ulicí.

Miners Ridge nebylo samo o sobě turistickou destinací, spíš jen průjezdním místem mezi známými středisky Clare Valley a Flinders Ranges.

„Taky jen projíždíte?“ zeptala se hezká zrzka, která jí přinesla kávu.

„V podstatě ano,“ odpověděla Grace. Dívka otálela, jako by čekala ještě na něco, jenže Grace netušila, co dalšího má říct.

Káva byla překvapivě dobrá a odpoledne příjemně teplé. Podzim už barvil listí topolů na druhé straně ulice dozlatova a shazoval ho na kolonu aut.

„Pokud hledáte, čím byste se zabavila, dokud jste ve městě,“ dodala servírka, když si přišla pro prázdný hrnek, „v regionální galerii je zrovna skvělá výstava fotografií Walta Bancrofta. Fotí hlavně zdejší krajinu, staré domy a tak.“

„To zní zajímavě,“ reagovala Grace zdvořile. O Waltu Bancroftovi nikdy neslyšela a vůbec netušila, že v městečku existuje galerie.

„Taky je, a dnes odpoledne mají otevřeno a je to hned za rohem. A zadarmo. Teda finanční příspěvek je vždycky vítaný,“ dodala dívka a začervenala se, „ale to jsem nemusela, promiňte. I tak je to super galerie na tak malé město. Doufám, že i mně tam někdy vystaví fotku.“

„Fajn,“ řekla Grace, vstala a přehodila si kabelku přes rameno. „Když budu mít čas, zaskočím tam.“

Mladá žena se na ni upřímně usmála a začala utírat stolek.

Když se Grace prošla mezi regály drogerie, trafiky i supermarketu, pomyslela si: „Kruci, a proč ne?“ A zamířila do galerie. Pořád lepší než si prohlížet zboží v železářství nebo se zbytečně brzy vrátit na farmu.

Šlo o starý, kamenný dvoupatrový dům s nově natřenými rámy oken. I černé dvoukřídlé dveře zářily novotou. Na tabulce vedle byla kromě otvírací doby uvedena i kontaktní čísla.

Grace vstoupila a už jen styl recepce se starožitným pultem a výběrem informačních brožur a katalogů pro ni byl překvapením.

„Nazdar, zlato! Dneska vypadáš o moc líp než včera večer. Odvezl tě Aaron domů v pořádku? Ale on je přece miláček. Jo, kdybych byla o deset patnáct let mladší…“

Grace se otočila a vytřeštila oči. Za pultem seděla žena v bílé halence a tmavomodrých kalhotách, o níž už věděla, že se jmenuje Carol Claremontová, a pozorovala ji přes obroučky rudých brýlí. Vlasy měla stále vyčesané vzhůru jako předchozího dne.

„Odvezl, díky.“

„Aaron je hodný kluk.“

„To už jsem slyšela. Vy tu pracujete?“

Carol se rozesmála a Grace si jasně vybavila její chraplavý hlas z minulého dne.

„Jen dobrovolničím. Galerie si nemůže dovolit nikoho platit. Jsem tu jenom v pátek odpoledne a občas pomůžu s instalací nebo ukončením výstavy. Co pro tebe můžu udělat?“

Grace se přesunula ke vchodu do výstavní místnosti. „Jedna dívka z kavárny mi to tu doporučila…“

„Aha. Nejspíš Mel. Chodí sem o víkendech a je zakoukaná do toho fotografa, i když by jí mohl dělat dědu. Asi pořád hledá tátu, nebo co. Ten její totiž od rodiny utekl, stejně jako jeho otec předtím. Některé ženské si prostě chlapa neudrží. Jen nevím, jestli je to dobře, nebo špatně.“

Grace se tvářila užasle, a Carol se znovu rozesmála.

„Tady se nic neutají.“ Pak stáhla obočí. „U tebe si ale zaboha nedokážu vzpomenout, odkud tě znám nebo kam si tě zařadit. A přitom jsi mi povědomá.“

„Možná proto, že jsem dost podobná mladší sestře Faith.“

„No jó,“ protáhla Carol. „Ty jsi nejstarší dcera Douga a Sarah Fairleyových, ta, co odjela do internátu.“

„To je ono. Jsem Grace.“

Carol ihned trochu zjihla. „Ta tragédie, co se stala tvému bratrovi…“

„Hm… ano.“

„Jako rodič si neumím představit, jak se člověk s něčím takovým vyrovnává.“ Naklonila se nad přepážkou. „A jak se daří mamince? Sarah jsem neviděla snad už… no, co odešla.“

„Docela dobře, zvládá to,“ odpověděla Grace už trochu defenzivně. „Ale jak jste řekla, z některých věcí se rodiče docela nedostanou. Vlastně nikdo z nás.“

„No jistě, to asi ne. Prostě nějak pokračujeme dál.“ Carol na stoličce poposedla, jak hledala jiné téma, a Grace trochu ztuhla. „Tak mě napadá, že ani Douga jsem dlouho neviděla. Jak ten se s tím vyrovnal?“

„Kdo ví, co si táta skutečně myslí? O čemkoli,“ vypadlo z Grace a v jejím hlase se nedala přehlédnout hořkost.

Carol se pousmála smutněji. „Chlapi. Nedá se žít s nima, ani bez nich.“

Grace na to zareagovala tím, že zašla dál do galerie. „Ráda jsem vás zas viděla, Carol. Jen v rychlosti skouknu tu výstavu.“

„Žádný spěch. Jsem tady až do čtyř.“

Když Grace přecházela od jedné fotografie k druhé, aniž si je pořádně prohlédla, v duchu proklínala zrzavou servírku – tak moc v tu chvíli litovala, že kdy překročila práh galerie nebo že se vůbec vracela do Miners Ridge.

3

Sarah

Kdykoli začnu sklouzávat do černé jámy, která hrozí, že mě celou pohltí, snažím se vypočítávat všechno dobré, co mě potkalo. Třeba ten pěkný byt, kde jsme s mamkou bydlely, než musela do domova důchodců. Všude jsme měly blízko, kolem dost přátel a známých, pořád co na práci. Maminka mě potřebovala, i když si to už přestávala uvědomovat.

A pak tu byla Grace. Vlastně ještě celé dva týdny bude, než odletí za dobrodružstvím svého života na druhý konec světa. Grace tu pro mě byla vždycky. Nejvíc ale posledních osm let. Od momentu, kdy jsem se zjevila na jejím prahu, v šoku a otupělá, protože jsem opustila manžela, se o mě neustále starala.

Ve skrytu duše mě mrzí, že se pár z těch posledních dnů rozhodla strávit na farmě. A ještě víc to, že až se vrátí, budu bažit po zprávách odtamtud a nasávat je jako houba.

Grace mi bude moc chybět. Jako bych měla přijít třeba o nohu. Na její společnosti a radách jsem vlastně už docela závislá.

Pod vším tím vzrušením z přesunu do londýnské pobočky mezinárodní banky, pro kterou pracuje, cítím i obavy. Vybrali ji na uvolněné místo senior finanční poradkyně a jistě od ní také budou dost očekávat.

Ona toho hodně zvládne, jen nevím, jestli je to pro ni dobré. Nejsem si tím jistá. Taky už se ozvaly fantómové bolesti, přestože ještě ani neodjela.

Nikdy bych nevěřila, že budu na prahu sedmdesátky žít zrovna takhle – věčně na obtíž nejstarší dceři, daleko od lidí a míst, co pro mě tolik znamenají.

Představovala jsem si spíš, že budu stárnout na farmě vedle Douga, sledovat s ním západy a východy slunce, snad spokojená, s dětmi a vnoučaty někde nablízku.

Jak jsem mohla tak zvorat roli mámy, manželky nebo babičky? Vždyť jsem v tom chtěla být nejlepší. Při pohledu zpět je mi jasné, že se všechno zhoršilo po Lukeově smrti. Ale jestli k sobě mám být upřímná, náznaky existovaly od samého začátku.

Douglas Fairley byl velké terno. To aspoň tvrdila máma, taky jeho matka a všichni ostatní, které náš vztah mohl zajímat. Když mi bylo pětadvacet, máma začala věřit, že zůstanu jako stará panna na ocet. Nejspíš jí na tom záleželo víc než mně samotné, ale potom jsem potkala Douga.

Ani nevím, jestli dřív okouzlil mamku nebo mě. Bylo to v půlce sedmdesátých let, a jedna spolužačka ze zdravotního kurzu v Royal Adelaide Hospital mě pozvala na návštěvu do rodného města, kde chtěla později pracovat jako sestra.

Ten víkend se v hospodě na radnici tančilo. Měli tam živou muziku, spoustu jídla a cukroví, čaj ve velkých plechových konvicích a taky dobře zásobený bar. V té době ještě směli řídit i ti, co pili.

Doug Fairley byl vysoký, pohledný blonďák. Farmář každým coulem a neustále za mnou chodil. Ke konci večera jsem si dala říct, a pak jsme tancovali, až mi na nohou naskákaly puchýře. Dala jsem mu adresu i telefon, protože je chtěl.

Asi o měsíc později, když už jsem vzdala čekání, Doug zatelefonoval, že je ve městě a jestli bych s ním nešla na večeři. Omlouval se, že se neozval dřív, ale život na farmě je prý nepředvídatelný, a mám si na to zvyknout, pokud si chci něco začít s farmářem.

V té době jsem pracovala v Královské nemocnici v Adelaide a stále bydlela s mámou, jelikož otec předcházející rok

nečekaně zemřel. Přestože mě mrzelo, že se Doug ozval po takové době, pozvání na večeři znělo jako vážná věc.

Doug dorazil s kyticí a bonboniérou Haigh, což mamku dojalo. Hlavně ta čokoláda, z květin jsem začala kýchat.

O rok později jsem se jako vdaná paní stěhovala na farmu a netušila, že už jsem těhotná. Cestou k oltáři se mi sice zvedal žaludek, ale přikládala jsem to nervozitě. Teprve po líbánkách, prodlouženém víkendu na Kangaroo Island, když nevolnost neustupovala, mi došlo, kde je příčina.

Doug se ženil jako devětadvacetiletý, mně bylo o čtyři míň. Když byl Doug v pubertě, zemřel mu otec; Doug tedy zdědil farmu a stal se čtvrtou generací, která na té půdě hospodařila. Vždycky jsem měla dojem, že nás ztráta otců v mládí s Dougem spojila, třebaže on o svých pocitech nikdy nemluvil.

Jeho matka Joylene byla nejmrzutější osoba, co jsem kdy poznala. Od prvního dne se ke mně chovala jako k městské náplavě, která není pro syna dost dobrá. Utvrdilo ji v tom i to, že se dcerka narodila „dřív“, třebaže vážila hezkých tři a půl kilogramu. Joylene jen stáhla rty a věnovala mi jeden z těch pohledů, co by mohly řezat sklo.

Náš vztah se zhoršil, když jsem později zaslechla, jak se ptá Douga, jestli je Grace opravdu jeho. „Ale jistěže je,“ odbyl ji, ale na mou obranu nevystoupil.

A pak mě Joylene dokonce obvinila, že jsem otěhotněla schválně, abych Douga donutila k sňatku.

Grace bylo jedenáct, Faith sedm, Timovi čtyři a Luke se ještě batolil, když Joylene při věšení prádla ranila mrtvice. Našla ji sousedka. Pamatuju si, že se mi trochu ulevilo, že jsem právě neměla službu v nemocnici, když ji přivezli.

Tchyně se ještě pár dní držela, ale už nenabyla vědomí. Doug jako jedináček bral její smrt těžce, ale stoicky. Její odchod mi připomněl smrt vlastního otce, ale mezi čtyřmi dětmi, prací na farmě a v nemocnici mi na vzpomínky nezbývalo příliš času.

Oknem v obýváku mi ze strany na tvář zasvítilo slunce. To bývalo moje oblíbené místo. Na malém dvorku štěbetali vrabci a honili se mezi rostlinami v květináčích a závěsných koších. Tam usazená jsem vzpomínala jako nějaká stará ženská.

Doktoři a sestry z onkologie tvrdili, že se budu cítit unavená ještě dlouho, a měli pravdu. Ale od poslední chemoterapie uběhlo několik měsíců, vlasy mi zase narostly, nejdřív jen jemné chmýří, ale pak zesílily a zhoustly, a když se mi začala vracet síla, i budoucnost se zdála o něco slibnější.

Během léčby a zotavování jsem měla dost času na přemýšlení o svém životě. O chybách, kterých jsem se dopustila, o rozhodnutích, co za mnou zanechala poničené vztahy, nebo o promarněných snech a šrámech na duši.

Sobotní dopoledne bylo příjemně slunečné, a tak jsem si dovolila kilometr dlouhou procházku do obchodu pro *Weekend Australian,* jediné noviny, co mám ráda a které si občas koupím, abych nečetla jen on-line zpravodajství.

Když jsem je u čaje zběžně prolistovala, zazvonil telefon; volala Grace, protože ví, že mě zajímá, jak to na farmě zvládá. Prý se rozhodla zůstat celý týden, přestože se nikdy nezdržela déle než na víkend, aby si zachovala zdravý rozum, jak říkala.

Po několika běžných větách o tom, jak se má, zmínila setkání s Carol Claremontovou a ptala se, jestli ji znám.

„No ano… Měla myslím dvě dcery, jednu zhruba v Lukeově věku. Taky manžela nebo partnera, ale na toho už si nevzpomínám."

„Ptala se na tebe. Kamarádily jste se?"

„Jen tak zběžně, jako mámy děcek stejného věku."

„Někdo se zmínil, že její mladší dcera Louise se blíž znala s naším Lukem."

Zavřela jsem oči a s dlaní přitisknutou k žaludku vzpomínala, jak mi Luke na oslavě svých jednadvacetin představil

hezkou dívku. Bylo tam ale tolik lidí, a my se musely starat, aby všichni měli co jíst a pít, že si už těžko vybavím, jak se jmenovala.

„Mami? Jsi tam?“

„Ale ano, jsem,“ odpověděla jsem hlasitěji, než bylo třeba.

„Mohla snad být jeho holka?“

„Já nevím. Nikdy mi nic takového neřekl.“

Co na tom teď záleží? Syn je mrtvý a já nemám ponětí, co se stalo s mladší dcerou té Carol.

„Narazila jsem na ni v hotelu. Byla docela milá a přátelská.“

„A jak se mají moje dvě oblíbená vnoučata?“

„Amelia a Liam jsou tvoje jediná vnoučata, mami, a nejspíš to tak zůstane, pokud se Tim najednou nezblázní.“

„A jsou v pořádku?“

„Podle všeho jo. Viděla jsem je jen krátce ve čtvrtek odpoledne, když přišli ze školy, a než je Faith zas odvezla na piano a na fotbal. Chovali se, jako by mě skoro neznali. Což je vlastně pravda.“ Zaslechla jsem, jak se Grace sykavě nadechla. „Nevím, co si o tom myslet. Ale třeba je přemůže zvědavost, až vyrostou, a budou chtít tetičku navštívit v Londýně.“

Grace k sourozencům bohužel neměla moc blízko, nejspíš kvůli tomu, že ve dvanácti odjela do internátu, což jí ti dva vždycky trochu zazlívali. Jenže Grace jsme na školu poslali proto, že mi na to mamka dala peníze.

Po tátově smrti prodala dům, koupila družstevní byt a to, co zbylo, prý mám dát dětem na vzdělání. Měla jsem v úmyslu poslat všechna děcka na pár let do školy, nejen to nejstarší.

Jenže když povyrostla Faith, potýkali jsme se zrovna se suchem a Doug nechtěl o internátní škole ani slyšet, ačkoliv jsem dala peníze stranou a vrátila se k práci v místní nemocnici.

Situace se nezlepšila, ani když přišla řada na Tima. A Luke si nepřál nic jiného, než jít v tátových stopách a pracovat na farmě.

Ta zatracená farma nás ovšem nakonec vysála do posledního dolaru a Grace se jako jediné dostalo slušnějšího vzdělání.

„Uvidíš se ještě s Amelií a Liamem? Dalas jim ty balíčky ode mě?“ Zabalila jsem pro každého pár knížek, i když netuším, jestli si je někdy přečtou.

Na rozdíl od Grace mě dost trápí, že s vnoučaty nemám vlastně žádný vztah. Užírám se tím, a kdybych o tom déle přemýšlela, chtělo by se mi křičet nebo něco rozbít.

„Faith je přiveze v sobotu na oběd. Ben se vrátí až ve středu, tak s nimi mám na oplátku povečeřet. Balíčky jim teda předám zítra a slibuju, že taky pořídím pár fotek.“

„Skvělé,“ řekla jsem a pak se přece jen odvážila zeptat: „A co chlapi?“

Grace by o nich, zvlášť o otci, nejspíš sama nezačala. Snad aby šetřila moje city. Přesto musela tušit, že se zeptám, že o nich potřebuju něco vědět.

Tim je můj syn, a Doug? No, pořád je můj manžel, i když jsme se už osm let neviděli.

„Chlapi? Asi jsou rádi, že jim někdo vaří a uklízí po nich. O to, kdo to dělá, se ovšem moc nezajímají. Ale já si nestěžuju, mami, teda ne moc. Věděla jsem dopředu, jaké to bude. Stejné jako vždycky. Jen jsem jim chtěla osobně říct, že odjíždím.“

„A jsou v pořádku?“

„Vypadá to tak. Táta stárne, je šedivější a protivnější, nadává na úrodu a kvůli tomu, že bude muset prodat nějaké ovce a že málo prší. Taky začíná plešatět. Tim si tu svoji ublíženost pěstuje dál. Co ti mám povídat?“

Nechala jsem hovor plynout jiným směrem a přemýšlela o tom, jak moc Douga asi trápí, že přichází o vlasy. A vždycky tak protivný nebyl, nebo ano? Kvůli synovi a mladší dceři mě zabolelo u srdce.

Když jsem odešla, dali jasně najevo, na čí straně jsou. Přestože si to nerada připouštím, Timova zahořklost nebo to, jak mi Faith odmítá ukázat vnoučata, je jejich způsob, jak mě za odchod trestají.

Vnoučata mi scházejí ze všeho nejvíc. Faith s Timem jsou dospělí a mají svobodnou volbu, ale ty děti ještě ne. Jenže až vyrostou, mohlo by už být pozdě.

Grace trochu pookřála, když začala mluvit o stěhování a o tom, co je třeba ještě zařídit. Nábytek a další vybavení domu rozprodala nebo uložila do skladu. Okna nechala umýt, koberce vyčistit. A pár, kterému dům pronajme, se rozhodl nastěhovat ještě dřív, než Grace odjede do Londýna. Lednici a postel už prodala taky, takže těch pár dní přespí u mě na matraci, a pak rovnou odletí na druhý konec světa.

Mám ji odvézt na letiště a její auto si smím nechat pro vlastní potřebu. Její velká, plochá televize už mi v malém obýváku zabírá dost místa, ale s tím se snadno srovnám.

A pak jsme se rozloučily.

„Jestli zas potkáš Carol Claremontovou, pozdravuj ji ode mě," dodala jsem.

„Dobře. Uvidíme se teda ve čtvrtek," odpověděla. „Tou dobou toho už vážně budu mít dost. V pátek ještě musím do práce, dořešit nějaké věci a předat je dál."

Zavěsila a já jsem upustila telefon do klína. Grace jediná mi vlastně zajišťovala spojení s předchozím životem – se životem manželky farmáře, matky a členky nějaké komunity.

Nikdy jsem se na to nezeptala, protože jsem nechtěla znát odpověď, ale často mě napadlo, jestli by na farmu stále jezdila, kdyby nebylo mě.

Teď se chystala na druhý konec světa a bez jejích občasných návštěv se tenké vlákno, co mě spojovalo s rodinou a farmou, nejspíš brzy zpřetrhá docela.

Představila jsem si, jak dceři mávám na letišti a přicházím o poslední fyzické spojení i s ostatními, a bylo mi náhle úzko. S jejím odjezdem se nadobro uzavřu do tohoto podivného polospánku, kam jsem se sama uvrhla.

4

Grace

Nedělní oběd dopadl nad očekávání dobře. Pro rodinu chovající ovce je hovězí pečeně přece jen ojedinělou lahůdkou.

„Pochutnala jsem si. Ani jsem netušila, že tak dobře vaříš," řekla Faith.

„Díky. Když to není každý den, vařím docela ráda."

„To je dobře, protože je mi jasné, že tihle dva do kuchyně nepáchli, cos přijela."

„Tak pozor! Já jsem náhodou včera večer griloval."

„To je fajn, Time, ale Grace nejspíš musela všechno připravit a potom taky uklidit."

Grace se sestře zadívala do očí a na moment si užila pocitu ženského spojenectví. Doug neřekl nic, ale Grace měla dojem, že se konverzací svých dětí docela baví.

„A zmrzlina nebude?" ozval se, až když před něj Grace postavila misku s pudinkem, který přivezla Faith. „K tomuhle pudinku přece patří zmrzlina."

„Jo! Patří k němu zmrzlina," opakoval desetiletý Liam a zazubil se na něj. Grace udivilo, že mu děda úsměv oplatil. Takže on se nezapomněl usmívat?

Náhle pocítila stah u srdce. Nedělní rodinný oběd v ní bezděky probudil staré vzpomínky. Chyběla tam přece máma. A samozřejmě taky Luke.

Jenže matka měla právo být s nimi, a ne někde v izolaci v městském dvoupokojáku, který se nikdy nestane opravdovým domovem. Nezdálo se fér, že o tolik přichází. Liamovi už bylo deset a Ameliiny osmé narozeniny se rychle blížily.

Grace pocítila vztek. Sarah by měla být se svými dětmi, sledovat, jak vnoučata rostou, a kdyby snad…

„Dáš si taky zmrzlinu, Grace?“ zeptala se Faith s naběračkou v ruce.

Grace raději nepromluvila, jen zavrtěla hlavou, a na pudink bez zmrzliny už neměla chuť.

Celé roky byla zvyklá držet při návštěvách farmy pocity na uzdě. Vžít se do role dcery a sestry, jak se od ní očekávalo. Šlo přece jen o několik víkendů ročně. Vždycky je nějak přetrpěla hlavně kvůli mamce.

Proč to najednou bylo jiné? Nikdy jí nedalo takovou práci se ovládat. Nejspíš proto, že se přijela rozloučit, a tahle návštěva měla být na dlouhou dobu poslední.

Dezert v misce vypadal jako zdrcnutá kaše. Zvedla hlavu, jestli si nikdo nevšiml, že nejí, a setkala se s otcovým upřeným pohledem. Ihned ale zas stočil oči stranou. Kdyby jí v tu chvíli znova řekl, že pro ni jídlo není dost dobré, asi by po něm obsah misky hodila.

Ale on nejspíš její náladu vycítil, protože z něj nespouštěla oči, a zadíval se na svůj prázdný talíř.

Grace tedy vzala misku a vstala. „Půjdu hodit zbytky masa psům,“ omluvila se, což ani nebylo třeba. Ostatní se totiž už hádali o poslední porci pudinku.

Na farmě měli vždy nějakého psa. Teď k ní přiběhli dva černohnědí kelpies a dychtivě vrtěli ocasy. Zbytky jídla spořádali do třiceti sekund, což Grace rozesmálo.

Bylo krásné podzimní odpoledne. Korunou vzrostlého gumovníku vzadu na dvoře se prohnal silný poryv větru a na uschlý trávník s věšákem na prádlo se začalo snášet listí. Psi brzy odběhli za něčím, co je zaujalo u kůlny, ale Grace se ještě nechtělo zpátky. Nastavila tvář slunci a pak se vydala kolem přístřešku pro auta a cisteren na vodu k místu, kde matka mívala zeleninovou zahrádku.

Potěšení, které přinesl pohled na psy, rázem opadlo, když spatřila zarostlé záhonky s napůl zříceným pletivem, jež je mělo chránit před králíky a klokany.

Měla dojem, že rezavé kolečko zůstalo celou dobu tam, kde je mamka před osmi lety zanechala. Pneumatika dávno zpuchřela a z tyček na rajčata, co v něm ležely, si vytvořili hnízdo bílí mravenci. O kůlnu byla stále opřená role zahradní fólie.

Grace měla náhle slzy na krajíčku.

„Co děláš?“

Tim. Proč ji nenechá na pokoji a nevšímá si svého?

„Nic zvláštního,“ zamumlala a začala kopat do plevelu na záhonku, i když neměla šanci s ním hnout, protože půda ztvrdla jako beton.

Bratr se zastavil vedle a rozhlédl se. „Všechno zůstalo, jak to nechala, když odešla,“ prohodil posmutněle. „To kolečko už je v háji.“

„Občas mám chuť se zeptat, jestli nelituje, že odešla, zvlášť teď po té rakovině.“

Tim si jen odfrkl, ale Grace mluvila dál, jak to ze sebe náhle potřebovala dostat.

„Už ale není cesta zpátky, co? Nezeptáme se Lukea? Ne, to asi nepůjde, protože ten je taky pryč.“ Natočila se k Timovi. „Proč vlastně předstíráme, že nikdy neexistoval? Já na něj chci vzpomínat, mluvit o něm s lidmi, co ho měli rádi. Jak to, že lidi z městečka jako Aaron nebo Carol Claremontová o něm klidně mluví, ale my ne?“ Zarazila se a přitiskla si dlaně na oči. Nechtěla se před Timem rozbrečet.

„Chodím na jeho hrob – o jeho narozeninách, o Vánocích – ale tátovi to neříkám. To on se chová, jako by Luke nikdy nebyl. Faith se o něm taky nikdy nezmíní. Někdo hrob ale upravuje, protože tam není ani kousek plevele a na jeho narozeniny v červenci tam vždycky najdu čerstvou kytku ve sklenici od kompotu.“

Grace přimhouřila oči. „Vážně? Já tam vždycky zaskočím, když jsem tady, a máš pravdu, hrob je vypletý. Květiny jsem ale nikdy neviděla. Co tam tentokrát zajít spolu? A seženu nějakou kytku.“

Tim přikývl. „Už se snad utrhnu, když je traktor opravený. Kdy chceš vlastně říct ostatním, že odjíždíš do Londýna?“

„Chystala jsem se k tomu dneska, ale nějak nebyla vhodná chvíle. Taky mě napadlo, že to tátovi třeba řekneš sám.“

„Tohle není na mně,“ prohlásil Tim. Pokusil se narovnat sloupek v plotě, ale jakmile ho pustil, sloupek se opět skácel.

„Faith a Benovi to oznámím nejspíš na té večeři u nich. Ale táta? Ani nevím, jestli by ho to zajímalo.“

Tim nadzvedl ramena, nechal je spadnout a zhluboka si vydechl. „Možná by ses divila, Grace, co otce zajímá a na čem mu záleží. Taky už není nejmladší.“

Psi byli zpět. Chvíli očichávali záhonky a pak se oba střídavě vymočili na kolečko.

„Myslíš, že se máma někdy vrátí? Třeba jen na návštěvu nebo tak?“

Grace vytřeštila oči, strčila si ruce do kapes džín, a protože náhle nevěděla, co říct, zkusila to naprosto otevřeně.

„Než onemocněla, řekla bych, že rozhodně ne, ale teď začala být nějak melancholická. Víc přemýšlí o minulosti a rozhodně jí všichni chybíte. Možná by se pokusila něco slepit. Jen nevím, jestli v sobě najde dost síly, aby udělala první krok.“

Tim si zase odfrkl. „Ona přece odešla.“

„A ty se snad divíš, Time?“ Grace střelila po bratrovi rozhořčeným pohledem. „Nikdo trochu při smyslech by tady nezůstal, kdyby si prošel tím, co ona, a rozhodně by tu nevydržel tak dlouho.“

„Co ty o tom víš? Vždyť jsi tu ani nebyla.“

Grace si všimla, jak bratr zatíná zuby. Mohla se s ním hádat a dodat, že ani on ne. Žil přece v té době s jistou Mandy, pracoval na přehradě Olympic a na farmu jezdil jen pomáhat. Faith už tou dobou byla vdaná a čekala druhé děcko.

Raději ale všechnu zlost spolkla.

„Máš pravdu, nebyla. Jenže máma se mnou pak žila celého půl roku. To já jsem musela poslouchat, jak v noci brečí. Ne-

jedla, nemohla spát, neskutečně zhubla, ztratila zájem o život. Vzala jsem ji na pohotovost, když spolykala moc prášků na spaní. Dohlížela jsem na to, aby nezmeškala žádnou schůzku u psychiatra. Tak mi neříkej, že nic nevím."

Tim pootevřel pusu. „Ona se pokusila zabít? Krucinál. A táta to ví?"

„Celých osm let spolu přece nemluvili. Máma mu zkoušela psát, hned po odchodu, ale všechny dopisy se vrátily neotevřené. Všechny do jednoho. Nakonec to vzdala. A nešlo o pokus o sebevraždu. Jen si těch prášků prostě vzala moc."

Zlost polevila a nahradil ji smutek. „Já neříkám, že máma je bez viny. Nikdo zvenku přece nemůže říct, co se děje v manželství. Byla jsem tady ale dost často, abych si všimla, jak se otec po Lukeově smrti choval, jak s ní zacházel… I ona přece přišla o syna."

„Copak to nevím, Grace? Zapomnělas, že jsem tu byl jistou dobu taky?" Tim kopl do sloupku, který se před pár minutami pokoušel narovnat. „Teď bych se fakt rád napil," dodal.

Zadívali se jeden na druhého. „Tak půjdem?" navrhl Tim. „Řeknu, že jdu za kamarády z fotbalu."

„A já zas třeba na výstavu fotek v galerii."

„Cože?"

„To nic. Tak se sejdeme v hotelu? A proč se vlastně musíme na něco vymlouvat? Vždyť je ti pětatřicet a mně čtyřicet dva."

„Prostě to děláme," řekl Tim a pak se mlčky vrátili do domu.

Grace pomohla Faith s nádobím, a když pak sestra chtěla děti odvézt, skočila Grace do pokoje pro balíčky od Sarah.

„Tohle je pro vás od babičky." Amelii s Liamem se ihned rozzářily oči. Každé dítě má radost z dárku. Než se ale odvážili natáhnout ruce k barevným balíčkům, ohlédli se k matce, jestli jim dá svolení.

Faith měla náhle docela kamenný výraz a Grace zaťala zuby. Doug zvedl hlavu od novin *Sunday Mail,* rozprostřených na kuchyňském stole, a Tim přelétal očima z jedné sestry ke druhé.

„Proč tohle pořád dělá?“ zasyčela Faith a Liam s Amelií sebou trhli. Grace začaly bolet ruce, protože balíčky s knihami byly přece jen těžké.

„Je to jejich babička, Faith, ať se ti to líbí nebo ne,“ zavrčel náhle Doug.

Všichni tři sourozenci se k němu jako na povel obrátili. Grace věděla, že pootevřela pusu, ale nedokázala se ovládnout, Faith vytřeštila oči a Tim jen protáhl ústa a pokýval hlavou.

„Ať si vezmou dárky, a je to. Trocha vděčnosti pro jednou neuškodí,“ dodal otec a vrátil se ke svým novinám.

Faith zaraženě postrčila děti ke Grace, a ty si balíčky vzaly. „Díky, teto Grace,“ špitly.

„Nemáte zač,“ odpověděla a ztěžka polkla, když ji jeden po druhém krátce objaly. „Mohla bych si vás teď pro babičku vyfotit?“

Amelia s Liamem zapózovali s dárky v rukou, a Grace pořídila snímek mobilem.

„A teď do auta,“ ozvala se Faith zostra, jakmile Grace svěsila ruku s telefonem. „Otevřete si to až doma.“

Grace s Timem si vyměnili tichý pohled. Ironií bylo, že Faith právě promluvila docela stejně jako jejich matka.

„Nezapomeň tu mísu,“ dodala Grace a vložila umytou misku od pudinku do Faithiny tašky.

Rodinka rychle posbírala svých pět švestek a vyrazila k autu. Všichni je vyprovodili. Mezi dětmi došlo ještě k menším dohadům, kdo má teď sedět vpředu, a pak už auto zmizelo v oblaku prachu, vyprovázené psy.

„Tak já si dočtu noviny a pak si pustím v telce sport,“ oznámil Doug a vracel se do domu.

„My si s Grace zajedeme do města na sraz s kámoši,“ zavolal za ním Tim, a otec to vzal na vědomí jen mírným mávnutím.

„To bylo nějak snadné,“ poznamenala Grace.

„Hmm.“ Tim se za otcem chvíli díval.

„Dneska snad poprvé za život napomenul Faith. Není mu něco?“

„Taky mě to napadlo. Možná už vážně trochu vyměkl."

„Bylo na čase. Tak já se dám trochu do pucu a vezmu si kabelku. Uvař mu zatím třeba čaj. Kterým autem jedeme?"

„Tvým, ale chci řídit. Jo, a Grace…?"

„Ano?" otočila se.

„Radši mu to řekni co nejdřív."

„Co?"

„No, že se stěhuješ do Evropy."

„Máš pravdu, měla bych mu to říct." Grace trochu svěsila ramena. Tušila, že to bude těžší, než čekala, ale že se to nedá příliš dlouho odkládat.

5

Auta před galerií parkovala na obou stranách ulice, malý plácek vzadu byl také plný. Na vernisáž výstavy Walta Bancrofta s názvem *Začátky a konce* dorazilo podle všeho dost lidí. Grace vzala do ruky brožurku, kterou dostala v pátek.

„Vyhoď mě tady," řekla Timovi. „Pak za vámi přijdu do hospody."

„Víš jistě, že tam chceš jít?"

„No jo, vím," odpověděla, když si rozepínala pás. „To, co jsem letmo zahlídla, byly skvělé fotky."

„Tak já ti věřím. Ale nezapomeň, že domů nás vezeš ty."

„Ale jistě," zabručela Grace, zabouchla a přešla ulici ke galerii.

Když se vtlačila mezi hosty ve velkém sále, byla ráda, že si stihla přehodit hedvábný šátek přes ramena a použít alespoň rtěnku.

Musela si stoupnout na špičky, aby na fotografa dohlédla, a ihned ji napadlo, že portrét v místním plátku zdaleka nevystihl jeho skutečný šarm.